

Alexandr Sergejevič Puškin (1799–1837)

Ruský básník, prozaik a dramatik.

Dne 8. února 1837 se Puškin utkal v souboji s pistolerní s milencem své ženy a později. O jeho rodinu se s doživotní penzí postaral car. prohlásil carův osobní lékař Puškinův stav za beznadějný. Zemřel o dva dny a stěhl Puškina do bricha. V hrznych bolestech byl odvezen domů, kde pozdějším francouzským diplomatem Georgesem d'Anthèsem. Ten byl rychlejší

Eizen Oněgin – román ve verších

Titulní postava románu Eizen Oněgin, mladý ruský šlechtic, který žije hýřivým a povrchním způsobem života v prostředí vyšší petrohradské společnosti a trávi své petrohradské dny dilem v nečinnosti, dilem návštěvami různých plesů a večirků plyných konvencí a přetvářky, opouští ruský společenský život velkoměsta, který ho již stejně nudí, a stěhuje se na venkovské sídlo. Jeho melanchole ho ale neopouští. Jedinou společností je mu básník Lenský. Ten ho seznámí s rodinou Larinu, chce mu totiž představit svou nastávající, Olgu. U nich potká Oněgin citlivou a sentimentální dívku Tatěnu, která se do něj osudově zamiluje. Tatěna mu napíše dopis, kde se vyznává ze své lásky. Oněgin neodpovídá. Když se ho pak Tatěna táže, jestli jí miluje a proč neodpověděl, odpoví chladně, vyhybavě a zároveň varovně: jejích manželství by pry nebylo štěstím. Později je Lenským pozván k Larinovým na oslavu Tatěna svátku. Když zjistí, že si každý myslí, že je zde kvůli Tatěně, dokonce jako její napadník, rozhodne se vyjádřit svůj vzdor nešťastným způsobem – celý večer tančí s Olgou. Rozháněvaný Lenský vyzve Oněgina na souboj. V souboji je Lenský zabit. Po této nešťastné smrti byvalého přítele Oněgin uniká, pútuje po Rusku. Nakonec zamíří zpět do Petrohradu (po 10 letech), kde potká Tatěnu, nyní již manželku vyznamenaného šlechtice (knižete Gremina) a jednu z vüdích osobnosti společenské scény. Stala se z ní vznešená, krásná a vyzrálá žena. Nyní se dvoří Oněgin jí. Napíše jí několik dopisů, zůstanou bez odpovědi. Nakonec vyznává lásku, ale Tatěna, ačkoli jej dosud miluje, odmítá jeho city. Je vdána za jiného a tomu chce zůstat věna, je si vědoma svého postavení a povinnosti vdané ženy. Rika: *Miluji vás (nac lhat a komu?)... / nepatřím ale přesto vám / a muzi věrnost zachováam.*

(Wikipedia, upraveno)

Přiu vám — co víc? Přiu já vám.
Co na tom slova pozmenít?

Vím, sama si tím přivolávám
rest — vaše opovření.

Jestli však sebemenší závan
lhosti produkt váš cit,

ten nemůže mě ztratit.
Všechno by, větre, ve mně spalo,

nikdy bych vám s tou bezmocí,
s tou hanbou nesla na oči,

mi nadějí, a třebaš malou,
že občas, aspoň tu a tam

orojížka zavade vás k nám,
že vaše tvář, váš hlas v mém světě

nihne se, a že pak jen vás
vudu mti v srdci po ten čas,

Veš kase znova přijedete,
Vás neláká však společnost:

Na vsi je všechno všední, skromné,
i v nás... v nás nenajdete skvost,

! když jste vitán v našem domě.
Proč jste mi přišel do cesty?

Nbýti vás, v tichém koutku země
nikdo tu trýzní bolestí

nikdy by neprobudil ve mně.
Srdce, jen mládím rozjitřené,

čas leží (nebo naleží?) ...
našla bych v někom zabitěni,

znost dobré matky, věrné ženy,
žala by mi hlíd bezpěcti.

Netdol... A kdo?... Ne, nikdo jiný!
Mé srdce jednou jen se vzdá.

Tak nebe ve svém dobrodruží
nezvarně rozhodlo: jsem tva...

Cely můj život byl jen touha
po předurčeném selhání,

přichází od samého Boha
s přislibem věčné ochrany...

O tobě, milý, snívala jsem,
než jsem tě znala, byls mi vším,

ve oči uhranuly mým,
srdce mi zaznělo tvým hlasem

už dávno... nbýl to jen sen!
Vešels, já k tobě oči zdvihla,

a bleskem zasažená, zjhlila,
ma duše řekla: tvoje jsem...

Nešepřovalo ticho tvým
přisliby do mých povzdechů,

když v trpkém horki dávaly mi
modlitby slastnou útechu?

Přelude, zdozně vysněvaný,
nesvilo v chvilí rozjímání

nad lůžkem tvoje svělo z my?
Nepostals tiše vedle něho?

Neukolébá srdce něhou
tvuj šepot vroucně milostný?

Kdo vlastně jsi, můj anděl strážce,
či dábel v archandělské masce;

jistotu dej mým pochybám.
Snad se mi všechno jenom nezda...

A co když je to pouhý klam
a jinak určila má hvězda...

Tak staň se, Osud přístich dnů
to vě vli svěřím odezdáně,

v nejbolestnější hodinu
můj pláč tě snažně prosti: chraň mě...

Považ: jsem taady samotná,
nikdo tu pochopent nemá,

už jenom blouzním... níž, němá...
a přede mnou je černo... ma.

Cekám té: jedním pohlednutím
nadej v srdci vykřisni,

anebo xptřej ty sny
odsudkém zasloužené křivými!

Kontám! Jak strach z té hanby snést...
Jak jsem to mohla napsat... já... vám...

Mám kážitú vřak: váš čest,
a té se bez váhání vzdávám...

Oněgimov dopis Tajaně /
Vím: vaše ctnosti pohrdnou

xpovědi tajemného smutku.
Váš pohled vysloví mi důtku,

hrdou a nemilostnou.
Co chce? Proč city, které skrývám,

upřimně můj list vyzná vám?
Jak ironickým investívám

sám v plen se možná vydávam!
Když poznal jsem vás a když něhou

zdešily mě ty přisliby:
náklonnost podrobil jsem soudu

v zbytečném strachu o svobodu,
která se brzy znehlíbí.

Pak vystal stín té tragédie...
Lenský, zlou smrti stosený...

Všechno, čím srdce v tele bře,
vyřval jsem chitl i s kotěny.

Bláhově jsem sva poula zlomil
v doměni, že mi svoboda

za štěstí jinou radost dá.
Jak doplácím dnes na svůj omyl...

Ne, byi jen s vámi, viděl vás,
zachytili každé vaše hnutí,

ořtma lásky uhranuly,
citi ve vás krásu, k závratí

vdechouai, čím jste srdci dráhá,
před vámi zjhlily, dojarý,

umtrai... byl by vrchol blaha!

II

Není mi dopřán: kvůli vám
trápt se tu ma bludná duše;

než dozřevot, protivám
v zoufalém siesku, slepě, hlúše

poslední dny a hodiny.
Bez něhy, bez dobrodruží.

Můj život dohastná, ano,
aby se neobrátil v dým,

musí mi dávat každé ráno
jistotu, že vás uvidm...

Mám strach, že můj list nevymodlí
mi milosti, že v něm bez citu

můžetě spartovat jen podly
klam pro sentimentality.

Kdybyste věděla, jak strašně
je prahnou touhou po lásce,

hotel — a vůli plamen vášně
dusit, ať srdce zdráhá se,

u představaach nebat na převátku,
klesat vám k nohám, s prosbami

drasavých xpovědi, slz, nářků
loužebně klečet před vámi,

a ve skutečnosti jen hladae,
povrchně s vámi rozprávět,

konvenčním chladem slov a vět
nic nerkat a — usmívat se!

Bud jak bud: od dnešního dne
nemám sil k sebeovládání.

Milost či ortel z vašich díant
můj přístit osud rozhodne.

(prel. Olga Maslova)